

novca za život¹⁵⁾, nabavlja mu studente koje će podučavati u grčkom i hebrejskom. Tu i sam posjećuje predavanja iz grčkog jezika.

1541. unutrašnja kriza napreduje. Vlačić je uza sve vanjske uspjehe sve očajniji. »Tu sam, priča Vlačić o svom dolasku u Njemačku, bez uticaja rđavih učitelja, i bez svoje veće krivice, zapao u najteža iskušenja, u potpuni očaj i sve paklene muke, i to stanje trajalo je tri godine. U to vrijeme moje zlo stanje se trajno pogoršavalo, i zatim godinu dana opet popustilo. U to vrijeme doživio sam na sebi i iskusio srdžbu božju, užasnu vlast đavola nad nama bijednim ljudima, silu grijeha, zloću starog Adama i njegov bijes protiv Boga. Rijetko i samo privremeno su dolazile utjehe Duha Svetoga. Tad nisam više sumnjao da se može na mene primjeniti riječ Gospodnja: Bože moj, zašto si me ostavio! Ja sam vjerovao da sam sasvim izgubljen i mislio sam na smrt«. ¹⁶⁾

1541. ili 1542. dolazi Vlačić u kontakt sa Lutherom. Luther je bio već star, bolestan i iznemogao. On nije išao ni u Regensburg. Vlačić je došao do Luthera bez Melanchtonovog posredništva. »Krajem treće godine (t. j. boravka u Njemačkoj), kad sam bio na stanu kod Dr. Fridriha Backhofena, tadašnjeg đakona i zlo mi je postajalo jače, tako da sam bio siguran, da ću brzo morati da umrem, primjetio je moj stanodavac, da ja radi unutrašnjeg nemira ne mogu ni da radim, pa je nastojao oko mene, dok mu nisam priznao što mi fali. On me je brižljivo tješio, nagovarao i molitvom i učinio je da me Dr. Pomeranus (Buzenhagen) doveo do Luthera. Kad me je ovaj utješio primjerom svojih i drugih i božjom riječi, i kad se je općina za mene molila, nestajalo je

¹⁵⁾ *Preger*, Matthias Flacius Illyricus und seine Zeit, knjiga I., str. 21.

¹⁶⁾ *Flacius*, Apologia, str. 38.